

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 528/2019
30.05.2019. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бате Цветковића, председника већа, Драгана Аћимовића, Радослава Петровића, Мирољуба Томића и Јасмине Васовић, чланова већа, са саветником Маријом Рибарић, записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела увреда из члана 170. став 2. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног, адвоката Милоша Вучићевића, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Пожеги К 91/18 од 07.05.2018. године и Вишег суда у Ужицу Кж1 4/19 од 24.01.2019. године, у седници већа одржаној дана 30.05.2019. године, једногласно је, донео

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ, као основан, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, те се **ПРЕИНАЧУЈУ** правноснажне пресуде Основног суда у Пожеги К 91/18 од 07.05.2018. године и Вишег суда у Ужицу Кж1 4/19 од 24.01.2019. године, тако што Врховни касациони суд окривљеног АА, са личним подацима као у списима предмета, на основу члана 423. тачка 1) Законика о кривичном поступку у вези члана 170. став 4. Кривичног законика

ОСЛОБАЂА ОД ОПТУЖБЕ

што је дана 11.02.2018. године преко друштвене мреже "Фејсбук" иако је окривљени могао да схвати значај свог дела и да управља својим поступцима омаловажио приватног тужиоца следећом писменом изјавом: „Па добро госпођо или госпођице, није то разлог што сте добар пријатељ са ББ да пишете толике лажи и неистине, са ББ сам био шест година у странци и већег преваранта нисам срео, зато да се нешто договоримо да лепо ви и ја изађемо на улицу и направимо једну анкету о ББ, која ће побити ваше или моје тврдње“, иако је знао да је такво понашање противправно и законом забрањено на који начин је повредио част и углед приватног тужиоца што је и хтео,

- чиме би извршио кривично дело увреда из члана 170. став 2. Кривичног законика.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ приватни тужилац ББ да, сходно члану 265. став 3. Законика о кривичном поступку, окривљеном АА накнади трошкове кривичног поступка, о чијој ће висини првостепени суд одлучити посебним решењем.

Образложење

Пресудом Основног суда у Пожеги К 91/18 од 07.05.2018. године окривљени АА оглашен је кривим да је извршио кривично дело увреда из члана 170. став 2. КЗ, те га је суд осудио на новчану казну у износу од 75.000,00 динара коју да плати у року од 2 месеца од дана правноснажности пресуде, а у противном иста ће бити замењена казном затвора тако што ће се за сваких започетих 1.000,00 динара новчане казне одредити 1 дан казне затвора. Окривљени је обавезан да плати приватном тужиоцу на име трошкова кривичног поступка износ од 35.940,00 динара, као и суду 5.000,00 динара на име паушала, а у року од 15 дана од дана пријема пресуде под претњом принудне судске наплате.

Пресудом Вишег суда у Ужицу Кж1 4/19 од 24.01.2019. године одбијена је као неоснована жалба окривљеног АА и пресуда Основног суда у Пожеги К 91/18 од 07.05.2018. године потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда бранилац окривљеног АА, адвокат Милош Вучићевић поднео је захтев за заштиту законитости због повреде закона из члана 438. став 1. тачка 11) и 438. став 2. тачка 2) и 3), а у вези члана 16. став 2. ЗКП, као и због повреде из члана 439. став 1. тачка 1) и тачка 2) ЗКП (очигледно омашком наведен непостојећи став 2), са предлогом да Врховни касациони суд усвоји поднети захтев, укине побијане пресуде или евентуално преиначи побијане пресуде и окривљеног ослободи од оптужбе да је извршио кривично дело увреда из члана 170. став 2. КЗ, или одбије оптужбу приватног тужиоца јер дело за које се окривљени гони није кривично дело.

Врховни касациони суд је на основу члана 488. став 1. ЗКП доставио примерак захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу, па је у седници већа коју је одржао без обавештавања Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног сматајући да њихово присуство у смислу члана 488. став 2. ЗКП није од значаја за доношење одлуке, размотрио списе предмета са правноснажним пресудама против којих је поднет захтев за заштиту законитости, те је након оцене навода у захтеву нашао:

Захтев за заштиту законитости је основан.

Основано се у захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА указује да је правноснажним пресудама учињена повреда закона из члана 439. тачка 1) ЗКП у вези са чланом 170. став 2. Кривичног законика.

Наиме, према чињеничном опису радње окривљеног АА, утврђеном из изреке првостепене пресуде, окривљени је критичном приликом преко друштвене мреже "Фејсбук" омаловажио приватног тужиоца ББ, иначе ... општине ... речима „па добро госпођо или госпођице, није то разлог што сте добар пријатељ са ББ да напишете толике лажи и неистине, са ББ сам био шест година у странци и већер преваранта нисам срео, зато да се нешто договоримо, да лепо ви и ја изађемо на улицу и направимо једну анкету о ББ, која ће побити ваше или моје тврдње“.

Кривично дело увреда из члана 170. став 2. Кривичног законика чини онај ко увреди другог путем штампе, радија, телевизије или сличних средстава или на јавном скупу, док је одредбом члана 170. став 4. Кривичног законика прописано да се неће казнити за дело из става 1. до 3. овог члана учинилац, ако је излагање дао у оквиру озбиљне критике у научном, књижевном или уметничком делу, у вршењу службене дужности, новинарског позива, политичке делатности, у одбрани неког права или заштити оправданих интереса, ако се из начина изражавања или из других околности види да то није учинио у намери омаловажавања. Стога кривично дело увреда неће постојати, иако је увредљива изјава сазната од неког, уколико су кумулативно остварени објективни и субјективни услов. Објективни услов јесте да је увредљива изјава дата у оквиру једне од делатности и то озбиљне критике у научном, књижевном или уметничком делу, у вршењу службене дужности, новинарског позива или политичке делатности, у одбрани неког права или заштити оправданих интереса. Субјективни услов јесте да код оног чија би изјава објективно представљала увреду неког лица, односно повреду његове части, није постојала намера омаловажавања, а што се види из начина изражавања или других околности.

По налажењу Врховног касационог суда из изреке правноснажне пресуде и списка предмета, произлази да је окривљени изнео вредносни суд о приватном тужиоцу ББ, као функционеру и ... општине ... и предлагао лицу на друштвеној мрежи да о томе ураде анкету и утврде да ли је тај његов вредносни суд исправан или не.

Имајући у виду напред наведено, основано се захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног указује да, у конкретном случају, написаним речима које су по оцени приватног тужиоца увредљиве садржине, остварен је само објективни услов инкриминације дела из члана 170. став 2. КЗ, али не и субјективни да су наведене чињенице изнете у намери омаловажавања, што се види из начина изражавања, а и спремност да се о исправности вредносног суда изјасне и друга лица.

Са друге стране одредбом члана 10. Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода загарантовано је право на слободу изражавања сходно ком свако има право на слободу изражавања које укључује слободу поседовања сопственог мишљења, примања и саопштавања информација и идеја без мешања јавне власти и без обзира на границе. Чињеница да је приватни тужилац политичка личност и ... општине ..., подразумева постојање већег степена толеранције према критикама које се износе у медијима или на друштвеним мрежама, јер су границе прихватљиве критике још шире када је мета политичар или друга јавна личност. У овом случају мета критике је јавна личност- ... општине и окривљени је у коментарима на друштвеној мрежи "Фејсбук" објаснио начин на који он види рад ... општине ... и у том правцу је подстицао лице на чији коментар је одговорио, да распишу анкету како би утврдио истинитост онога што говори, каква објава по оцени овога суда нема у себи намеру омаловажавања. У сваком случају објава окривљеног је садржала одређени оштар ниво критике, али како исти није био произвољан лични напад и није био усредсређен на приватни живот ... општине већ на вредносни суд рада ... општине ..., то по оцени Врховног касационог суда у недостатку намере омаловажавања, што представља основ

искључења кривичног дела у смислу става 4. члана 170. КЗ и нема кривичног дела увреда из члана 170. став 2. КЗ.

Стога је Врховни касациони суд усвојио захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА као основан и преиначио побијане пресуде, тако што је на основу члана 423. тачка 1) ЗКП у вези члана 170. став 4. КЗ окривљеног ослободио од оптужбе за кривично дело увреда из члана 170. став 2. КЗ.

Имајући у виду да је окривљени АА ослобођен од оптужбе, то је приватни тужилац сходно члану 265 став 3 ЗКП обавезан да му накнади трошкове кривичног поступка.

На основу напред наведеног, Врховни касациони суд је у смислу члана 492. став 1. тачка 2) ЗКП и члана 265. став 3. ЗКП, одлучио као у изреци ове пресуде.

**Записничар-саветник,
Марија Рибарић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић

**Председник већа-судија,
Бата Цветковић,с.р.**